

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 257. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992358515488/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Man begriber neppe den Blindhed, som udfordres til at skrive dette; dog, Retroenheden giver gode Skyklapper. Og man forstaar ikke denne Bog tilbunds, saalænge man som Gutzkow i den kun ser en Lærebog om den frie Kærligheds Ret eller som Schleiermacher en Indsigelse imod den legemløse Aandighed og en Afvisning af den affekterte Fornægten og Bortfortolken af Kød og Blod. Bogens Grundtanke er selve den romantiske Lære om *Væsensheden af Liv og Poesi*. Dog er denne alvorlige Tanke end Bogens Kærne, saa er dens Form af den Art, at den udtrykkelig er anlagt paa at heste Skandalens Laurbær. Tiltalende virker vel den Kækhed og Trods, hvormed den udæskende Tone er anslaaet, det Mod, hvormed Forfatteren af Overbevisning har udsat sig for alle de Overfald, alle de personlige Forhaanelser og Bagvaskelser af hans Privatliv, som fulgte. Anerkendelsesværdig er ogsaa den Sikkerhed, hvormed her paa et meget lille Rum de Anskuelse og Stikord, som Romantiken udsprede, er forenede, saa man med Lethed i denne Bog kan se alle de Retninger, der ellers er fordelte paa mange Hænder, udbrede sig vifteformigt fra et Midtpunkt. Men modbydelig er den kunstneriske Afmagt, hvormed denne saakaldte Novelle, der i Virkeligheden kun er et Udkast, vidner, de mange Tilløb, der ikke bliver til Noget, og den hele nerveslappe Selyforgudelse, der forsøger at skjule sin Ufrugtbarehed ved at bringe en kunstig og usund Hede tilveje for i den at udruge sine Vindæg. Caroline Schlegel har opbevaret os følgende bidende Fyndsprog, der dengang blev forfattet imod Bogen:

Der Pedantismus hat die Phantasie
Um einen Kuss, sie wies ihn an die Sünde;
Frech, ohne Kraft, umarmt er die,
Und sie genas mit einem todten Kinde,
Genannt Lucinde.

Naar jeg undtager Ordet Synd, der ikke hører hjemme her — thi *Lucinde* forsynder sig kun mod god Smag og sand Poesi —, har jeg Intet at indvende mod denne blodige Spot.

Allerdybest i *Lucinde* ligger atter Selvoptagetheden som den Vilkaarlighed, der kan blive til alt Muligt, til Revolution, til Frækhed, til Dogmetro, til Bagstræv, fordi den fra først af ikke er knyttet til nogen Magt, fordi Jeget ikke arbejder i nogensomhelst Idés Tjeneste, der kunde give dets Stræben Fasthed og